

Nyhedsbrev marts 2022

Tusind tak for deltagelsen til de fremmødte til Historisk Samfund for Sydøstjyllands Inspirationsdag i Egtved den 21. februar 2022. Det var en fornøjelse at se interessen for luftfoto. Hvordan bruger historikerne dem? Hvor kan man finde luftfotos, når man er borger, lokalarkiv eller noget helt tredje? Og hvad kan man bruge dem til? Det var de centrale spørgsmål på årets Inspirationsdag, hvor dagens oplægsholdere delte erfaringer i arbejdet med luftfotos og benyttelsen af disse. Oplægsholderne har efterfølgende Inspirationsdagen tilbudt Historisk Samfund for Sydøstjylland at dele anbefalinger til gode links omkring luftfotos. Fortvivl derfor ikke, hvis du var forhindret i at deltage i Inspirationsdagen - kontakt hssovejle@gmail.com for modtagelse af anbefalingerne.

AFTENRUNDVISNING i vikingeutstilling med mig til Vindelev-skatten **BEMÆRK NY DATO**

Tirsdag den 19. april 2022 kl. 19-21

På grund af udsættelse af udstillingsåbning af udstillingen *Magt og Guld – Vikinger i Øst* på VejleMuseerne til den 4. april udsættes aftenrundvisningen oprindeligt fastsat til torsdag den 10. marts 2022 i vikingeutstillingen på VejleMuseerne med mig til Vindelev-skatten.

Sted: Vejle Museerne – Kunstmuseet, Flegborg 16-18, 7100 Vejle

Arrangementet er gratis og kun for foreningens medlemmer. Begrænset antal pladser.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen i Historisk Samfund for Sydøstjylland

FOREDRAG: På sporet af amtmanden

Mandag den 28. februar 2022 kl. 19

Foredrag ved lektor og lokalhistoriker, Kjeld Bjerrum Jensen, om Orla Lehmann, der er mest kendt for sin rolle som landspolitiker. Han var en af ophavsmændene til vores grundlov fra 1849. Han var skandinavismens mest betydningsfulde fortalere, og han er for eftertiden også kommet til at stå som medansvarlig for katastrofen i 1864. Mindre kendt er det, at han også var amtmand i Vejle i perioden 1848 til 1861, hvor især de første år var meget dramatiske både for landet som helhed og for Orla Lehmann som privatperson. I sit foredrag vil Kjeld Bjerrum Jensen behandle hans tid som amtmand: Hvorfor blev han amtmand i Vejle? Hvordan var hans virke i amtet? Hvilke spor kan man i dag finde af hans virksomhed dengang, og hvordan afspejlede hans landspolitiske holdning sig i hans lokalpolitiske virksomhed?

Arr.: Folkeuniversitetet i Vejle

Pris: 80 kr. **Tilmelding** til fu.vejle@gmail.com - sms 6178 5551

Sted: Vejle Bibliotek, Willy Sørensens Plads 1, 7100 Vejle

FOREDRAG: Arkæologien Rundt

Tirsdag den 8. marts 2022 kl. 18.30

2021 var et MEGET travlt år for Museet Sønderskovs arkæologer. Forundersøgelser var mange, og der var de egentlige udgravninger også. Fokus var på Vejen, Holsted og Fæsted, som alle bød på hver deres form for jernalderarkæologi. Vi fik mulighed for at undersøge både livet i landsbyerne og den religion, som også var en vigtig del af livet i jernalderen. Men udgravningerne bød også på stenaldergrave, skatte fra svenskekrigene, spor efter bronzealderens kult osv osv osv. Så kom og hør om 2021-udgravningerne i Vejen kommune, når vores arkæologer indbyder til aftenforedrag.

Pris: 50 kr. (Billetter købes via <https://sonderskov.dk/besog-os/det-sker>)

Sted: Museum Sønderskov, Sønderskovgårdvej 2, 6650 Brørup

FOREDRAG: Koncert med Møller & Skuldbøl

Fredag den 11. marts 2022 kl. 20

Hør små og store perler fra kunstnere som Dylan, Clapton, Allan Olsen, TV2, Lars Hug, Nicolaj, C.V. Jørgensen, Michael Falch, Springsteen m.fl. når duoen Møller & Skuldbøl sætter gang i Riddersalen på Museet Sønderkov

Pris: 80 kr. (Billetter købes via <https://sonderskov.dk/besøg-os/det-sker>)

Sted: Museum Sønderkov, Sønderkovgårdvej 2, 6650 Brørup

FOREDRAG: Forelsket i Flensborg

Mandag den 13. marts 2022 kl. 19

Kulturredaktør Hans Christian Davidsen, Flensborg Avis, tager os på en tur rundt i den gamle danske by med dens idylliske huse og stræder og andre spændende steder i Flensborg og omegn. Efter kaffen afholder Grænseforeningen Vejle Vesteregn den årlige generalforsamling ifølge vedtægterne.

Arrangører: Grænseforeningen Vejle Vesteregn og Folkeuniversitet i Vejle.

Pris: 80 kr. - medlemmer af Grænseforeningen kr. 50, som indbetales til 0758 3225 667 577.

Sted: Vingsted Mølle, Vingstedvej 58, 7182 Bredsten

FOREDRAG: Den lange Genforening – 1920 og hvad deraf fulgte

Onsdag den 23. marts 2022 kl. 19

Axel Johnsen, direktør for Museum Sønderjylland, fortæller, at genforeningen ikke var et punkt, men en langvarig proces, som måske først sluttede omkring 1970. I dag betragtes det dansk-tyske grænseområde som et mønstereksempel på fredelig sameksistens, men der var svære problemer undervejs, og det tog længere tid end forventet.

Arrangører: Grænseforeningen Vejle Vesteregn og Folkeuniversitet i Vejle.

Pris: 80 kr. Tilmelding senest den 16. marts til rykind@bbsyd.dk samt betaling til 0758 3225 667 577

Sted: Vingsted Mølle, Vingstedvej 58, 7182 Bredsten

UDSTILLING: Slotte til idioter

Åbner torsdag den 31. marts 2022 –periode 31.03.2022-23.04.2023

En fortælling om omsorg, racehygiejne og dem, der ikke passer til samfundets normer. Udstillingen handler om menneskene i den danske åndssvageforsorg 1899-1957. I Brejning ligger Den Kellerske Åndssvageanstalt. I storslåede bygninger med høje spir og store parkanlæg. Den var Nordeuropas største anstalt af sin art. Fra 1899-1990 var anstalten hjem for samfundets undermålere og idioter: De åndssvage. Det var den spæde velfærdsstat, som sendte de åndssvage til anstalten. På slottene i Brejning skulle de åndssvage lære at arbejde og gøre nytte i samfundet. De skulle have en hverdag så almindelig som muligt. En hverdag som tog højde for deres fysiske og mentale handicap og som lod dem være det de var: Svage i ånd og krop. Men Brejning var også en isolationsanstalt. De åndssvage skulle gemmes væk for at beskytte samfundet. De havde en uhæmmet seksualitet, de var løgnagtige, dovne og dyriske. Gennem deres defekte gener kunne de potentielt forurene den danske race og kompromittere den Vesteuropæiske civilisation. De åndssvage var farlige.

Pris: Gratis.

Sted: Kulturmuseet i Spinderihallerne, Spinderigade 11, 7100 Vejle. Åbent tirsdag til søndag kl. 11-17, mandag lukket, undtagen i ferier, hvor der er åbent mandage.

JUTLANDIA. Sygeplejersker i Korea-krigen

Indtil 1. maj 2022

Særudstillingen "Jutlandia. Sygeplejersker i Korea-krigen" på Dansk Sygeplejehistorisk Museum tager udgangspunkt i de medrivende beretninger i to dagbøger fra sygeplejersker ombord på Jutlandias 3. togt. Dagbøgerne giver et helt unikt indblik i sygeplejerskernes liv ombord, såvel deres krævende arbejdsopgaver i en krigszone, som fritid og socialt liv både om bord og på landlov i eksotiske egne. Udover at udstille dagbøgerne er mange citater derfra fremhævet. Hvert citat er illustreret med fotografier og tilsammen fortæller de en medrivende historie fra sygeplejerskernes arbejde på det flydende hospital.

KULTURTILBUD FRA KULTURINSTITUTIONER I SYDØSTJYLLAND

Den ene dagbogsskriver, Gyde Rudbeck har en særlig tilknytning til de bygninger, hvor Sygeplejemuseet har til huse, det tidligere sanatorium for børn med tuberkulose. Gyde var som barn indlagt med tuberkulose på Julemærkesanatoriet Koldingfjord. Her blev hun passet af søde, dygtige sygeplejersker og det var medvirkende til, at hun besluttede sig for selv at blive sygeplejerske. I denne Covid19-tid er det meget aktuelt at rette dette fokus på en anden tid, hvor sygeplejerskerne også stod som frontpersonale og fik brug for al deres faglighed og kvalifikationer for at løse de krævende opgaver.

Pris: Medlemmer af Historisk Samfund for Sydøstjylland kommer ind for halv pris. Se mere på museets hjemmeside: <https://dsr.dk/dshm>.

Sted: Fjordvej 152, 6000 Kolding. Åbent tirsdag til søndag kl. 11-16, mandag lukket, undtagen i efterårsferien, hvor der er åbent mandag.